

ส่งงบลงทุน 434,400 ล้านบาท ปี 2566:

ลงทุนอะไรบ้าง? ตอบโจทย์ความท้าทายของไทยหรือไม่?

กษิณีเดช คำฟูช

Highlights

- งบลงทุนของภาครัฐเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ทั้งปริมาณเงินและสัดส่วนต่องบประมาณแผ่นดิน ในปีงบประมาณ 2566 จะมีงบลงทุนถึง 492,341 ล้านบาท คิดเป็น 15.5% ของงบประมาณ หากใช้ทรัพยากรเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้โดยเร็ว
- งบลงทุนกลับถูกใช้เพื่อสร้างถนน 36.6% และสร้างสิ่งก่อสร้างของภาครัฐ 34.3% ขณะที่เงินงบเพื่อจัดหาครุภัณฑ์เพียง 8.5% รัฐไทยจึงยังลงทุนกับสิ่งเดิมๆ ที่อาจไม่สอดคล้องกับความท้าทายรูปแบบใหม่ของประเทศ
- สินทรัพย์ของรัฐไทยโดยรวมในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยมีที่มาจากการสร้างหนี้ของรัฐซึ่งจะต้องจ่ายคืนในอนาคต แต่กลับสร้างผลตอบแทนได้น้อย ทั้งในมิติเศรษฐกิจ การคลัง สังคมและสิ่งแวดล้อม

ฉบับที่ 8
กรกฎาคม 2022

‘ถ้าอยากรู้ว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องใด ให้ดูที่การจัดสรรงบประมาณ’

รัฐบาลโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ดังเช่นประเทศไทย มีปัญหาที่รอการแก้ไขจำนวนมาก พร้อมๆ กับการพยายามขับเคลื่อนประเทศไปตามวิสัยทัศน์ที่ตนได้วางไว้ แน่ใจว่าการทำงานทุกอย่างให้สำเร็จลุล่วงได้นั้น การมีทรัพยากร โดยเฉพาะเงินงบประมาณ ย่อมเป็นสิ่งสำคัญ

แต่อย่าลืมว่างบประมาณประเทศมีอยู่อย่างจำกัด ในแต่ละปี งบประมาณที่กรมต่างๆ ส่งคำขอไปยังสำนักงบประมาณมีมากกว่า 5 ล้านล้านบาท แต่ด้วยข้อจำกัดของทรัพยากร ทำให้รัฐบาลสามารถจัดสรรได้เพียงประมาณ 3 ล้านล้านบาท จึงเลี้ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการคัดกรอง จัดลำดับความสำคัญ และเลือกจัดสรรเงินให้กับโครงการที่สำคัญกว่า

หนึ่งในหมวดงบประมาณที่น่าจับตามองคือ ‘งบลงทุน’ โดยเฉพาะในช่วงฟื้นฟูประเทศหลังจากได้รับผลกระทบอันหนักหน่วงของโควิด-19 เพราะการลงทุนภาครัฐคือการใช้จ่ายเพื่อจัดหา

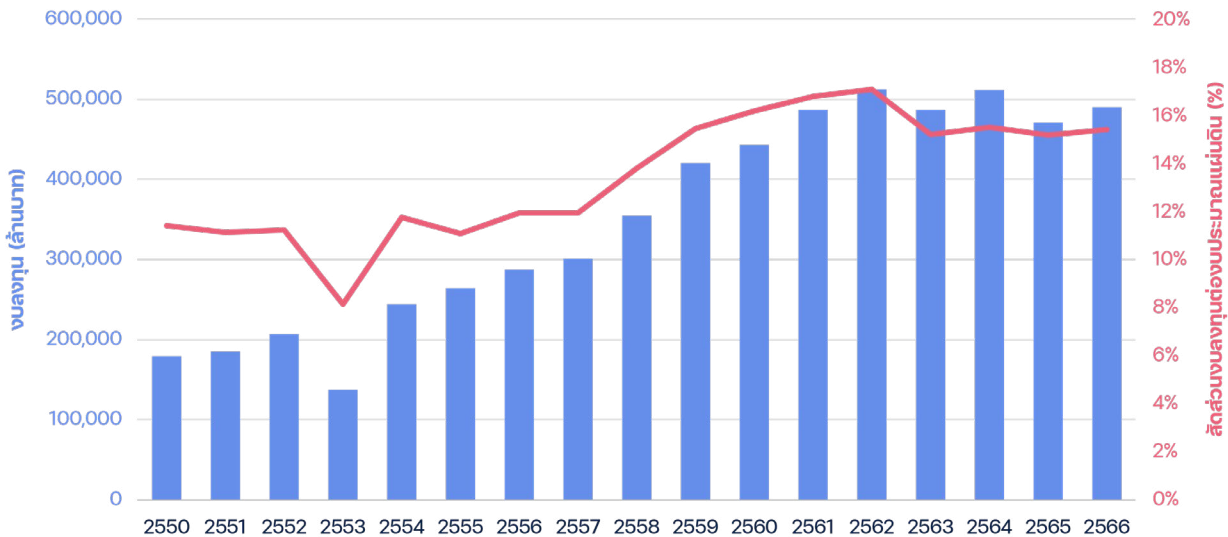
สินทรัพย์ถาวรที่มาให้บริการแก่ประชาชนไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งอุปกรณ์การแพทย์ อุปกรณ์การศึกษา เครื่องมือตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม การขุดคลองส่งน้ำ การตัดถนน การพัฒนาโครงข่ายขนส่งสาธารณะ การติดตั้งส่องสว่างตามทาง ตลอดจนอาคารสิ่งก่อสร้าง ซึ่งหากลงทุนได้อย่างถูกต้อง ก็จะช่วยสร้างประโยชน์ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในระยะสั้น ช่วยยกระดับบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนวางรากฐานเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศได้ในระยะยาว

101 PUB – 101 Public Policy Think Tank จึงพิจารณาจัดงบลงทุนในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2566 มูลค่า 492,341 ล้านบาท ซึ่งมีส่วนที่เขียนเป็นโครงการในยุทธศาสตร์ต่างๆ จำนวน 434,400 ล้านบาท เพื่อให้เห็นว่ารัฐบาลตั้งงบลงทุนตามยุทธศาสตร์ที่รัฐวางไว้อย่างไรบ้าง และแท้จริงแล้วงบลงทุนเหล่านี้จัดหาสินทรัพย์อะไร จะนำไปสู่การวางรากฐานยกระดับบริการสาธารณะหรือศักยภาพในการแข่งขันของประเทศในระยะยาวเพิ่มขึ้นได้อย่างไรบ้าง’

แผนภูมิที่ 1

ปริมาณงบลงทุน และสัดส่วนงบลงทุนต่องบประมาณรายจ่ายทั้งหมดของปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2566

ที่มา

101 PUB รวบรวมข้อมูลจากสำนักงานงบประมาณ

รัฐเพิ่มงบลงทุน จาก 2 แสนล้านบาท สู่ 5 แสนล้านบาท ใน 1 ทศวรรษ เน้นส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและสิ่งแวดล้อม

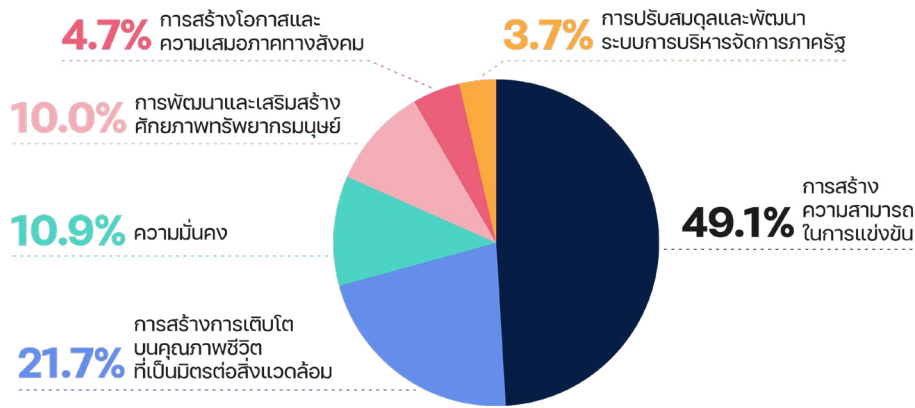
งบลงทุนของไทยเพิ่มขึ้นจากราว 2 แสนล้านบาทในปี 2550 สู่ระดับ 5 แสนล้านบาทในช่วง 1 ทศวรรษ (แผนภูมิที่ 1) ซึ่งเพิ่มขึ้นเร็วกว่างบประมาณรายจ่ายของรัฐโดยรวม ทำให้สัดส่วนงบลงทุนต่องบประมาณแผ่นดินเพิ่มจาก 11.5% เป็น 17.1% ในช่วงก่อนการระบาดของโควิด-19 และอยู่ในระดับ 15.5% ตั้งแต่มีการระบาดของโควิด-19

สำหรับปีงบประมาณ 2566 รัฐบาลตั้งงบลงทุนรวมทั้งหมด 492,341 ล้านบาท เป็นงบที่อยู่ตามแผนงานทั่วไป สามารถอ่านรายละเอียดโครงการ และจำแนกตามยุทธศาสตร์ได้ 434,400 ล้านบาท โดยมีงบลงทุนราว 57,940 ล้านบาท แทรกอยู่ในงบกลางไม่สามารถจำแนกเป็นรายการใช้จ่ายและยุทธศาสตร์ได้ บทความนี้จึงวิเคราะห์เฉพาะส่วนที่จำแนกได้เท่านั้น²

ส่องงบลงทุน 434,400 ล้านบาท ปี 2566:
ลงทุนอะไรบ้าง? ตอบโจทย์ความท้าทายของไทยหรือไม่?

แผนภูมิที่ 2

สัดส่วนงบลงทุนแบ่งตามยุทธศาสตร์

ที่มา
101 PUB รวบรวมข้อมูล
จากสำนักงานประมาณ

งบลงทุนภาครัฐสามารถจำแนกออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ที่รัฐกำหนดไว้³ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันได้รับงบลงทุนมากที่สุดคือ 49.1% รองลงมาคือยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม 21.7% ยุทธศาสตร์ความมั่นคง 10.9% ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 10.0% ยุทธศาสตร์ส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาค

ทางสังคม 4.7% และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ 3.7% (แผนภูมิที่ 3)

การแบ่งตามยุทธศาสตร์เช่นนี้ทำให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญเป้าหมายในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเป็นสำคัญโดยใช้งบลงทุนเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

แผนภูมิที่ 3

ร่างงบลงทุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แบ่งตามยุทธศาสตร์หลัก

ยุทธศาสตร์	งบประมาณ (ล้านบาท)	ร้อยละ
1. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน	213,098	49.1
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	94,108	21.7
3. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	47,331	10.9
4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	43,425	10.0
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	20,528	4.7
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	15,877	3.7

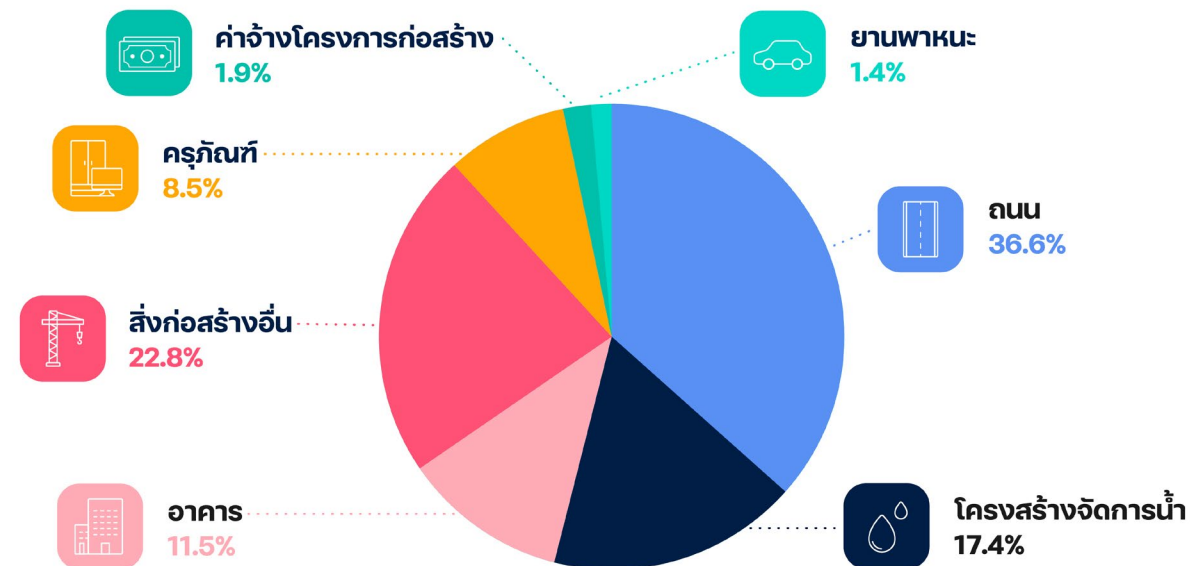
ที่มา 101 PUB เรียบเรียงจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล อ้างอิงการจัดกลุ่มตามเอกสารงบประมาณโดยสังเขป ปีงบประมาณ 2566 ของสำนักงานประมาณ

อย่างไรก็ตาม เมื่อจัดเรียงงบลงทุนใหม่ตามประเภทสินทรัพย์ที่จัดหาจะพบว่า การลงทุนมากถึง 158,801 ล้านบาทหรือ 36.6% ของทั้งหมดเป็นการสร้างถนนและสะพาน งบประมาณจำนวน 75,615 ล้านบาทหรือ 17.4% ถูกใช้เพื่อพัฒนาโครงสร้างการจัดการน้ำ อาทิ อ่างเก็บน้ำ

คลองส่งน้ำ เครื่องสูบน้ำ และทางระบายน้ำ รัฐบาลตั้งงบประมาณเพื่อก่อสร้างอาคาร 49,799 ล้านบาทหรือ 11.5% และยังมีงบประมาณอีกมากถึง 98,933 ล้านบาท คิดเป็น 22.8% ที่ใช้เพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างอื่น เช่น เขื่อนป้องกันตลิ่ง อาคารสาธารณสุขปโภค และการพัฒนาที่ดิน (แผนภูมิที่ 4)

แผนภูมิที่ 4

สัดส่วนงบลงทุนแบ่งตามประเภทสินทรัพย์

ครุภัณฑ์

รายการ	ล้านบาท	ร้อยละ
คอมพิวเตอร์	10,208	2.4%
อุปกรณ์การศึกษา	6,124	1.4%
อุปกรณ์การแพทย์	5,105	1.2%
อุปกรณ์วิทยาศาสตร์	3,572	0.8%
อุปกรณ์ไฟฟ้าและวิทยุ	1,650	0.4%
เครื่องจักรกล	1,475	0.3%
อุปกรณ์เกษตร	1,341	0.3%
เครื่องมือสำรวจ	970	0.2%
อาวุธ	816	0.2%
อื่น ๆ	5,438	1.3%

ค่าจ้างโครงการก่อสร้าง

รายการ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าสำรวจ	3,925	0.9%
ค่าบริษัทที่ปรึกษา	2,470	0.6%
ค่าควบคุมงาน	1,890	0.4%

สิ่งก่อสร้างอื่น

รายการ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าที่ดิน	29,253	6.7%
เขื่อนป้องกันตลิ่ง	18,851	4.3%
พัฒนาพื้นที่	9,210	2.1%
สาธารณสุขปโภค	5,788	1.3%
สิ่งก่อสร้างอื่นที่ไม่ระบุชัดเจน	35,831	8.3%

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

งบลงทุนเหลือเป็นงบประมาณเพื่อจัดหาครัญภัณฑ์ 36,708 ล้านบาท หรือ 8.5% ของงบลงทุนทั้งหมด โดยครุภัณฑ์ที่มีการจัดหาเพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ คอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์การแพทย์

การจัดสรรงบประมาณนี้สะท้อนการจัดลำดับความสำคัญของรัฐบาล ที่ยังคงมองว่าการลงทุนก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นถนน โครงสร้างจัดการน้ำ ตลอดจนตึกอาคาร ยังคงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับประเทศไทยกว่าอุปกรณ์เครื่องมือเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ รายการลงทุนจริงอาจไม่สอดคล้องกับเป้าหมายเท่าใดนัก ตัวอย่างหนึ่งคือขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยนั้นอาจเพิ่มขึ้นได้ยากด้วยการลงทุนสร้างถนนจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีโครงข่ายถนนที่ค่อนข้างมีคุณภาพ⁴ แต่ยังคงขาดการพัฒนาอื่นที่ช่วยให้ต้นทุนทางธุรกิจลดลง เช่น ระบบขนส่งมวลชนและสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารงานภาครัฐที่ชัดเจนและสะดวก เป็นต้น

นอกจากนี้ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถูกตีความอย่างคับแคบ เพราะใช้งบลงทุนเพื่อการบริหารจัดการน้ำเป็นหลัก ประเทศไทยยังเผชิญความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมอีกหลายรูปแบบ ส่วนในด้านการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ของไทยอาจต้องการเทคโนโลยีและเครื่องมือมากกว่าตึกอาคาร ดังเช่นในช่วงของการระบาดโควิด-19 ที่รุนแรง ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่าประเทศไทยขาดความพร้อมด้านอุปกรณ์การแพทย์

ในส่วนต่อไปนี้ 101 PUB จะชวนทุกท่านสำรวจในรายละเอียด โดยแสดงผลไขว้ระหว่างยุทธศาสตร์และรายการสิ่งของที่ลงทุน เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้นว่า รายการลงทุนจริงนั้นมักไม่ค่อยสอดคล้องกับชื่อยุทธศาสตร์ที่มีชื่อเรียกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเหล่านี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 213,098 ล้านบาท

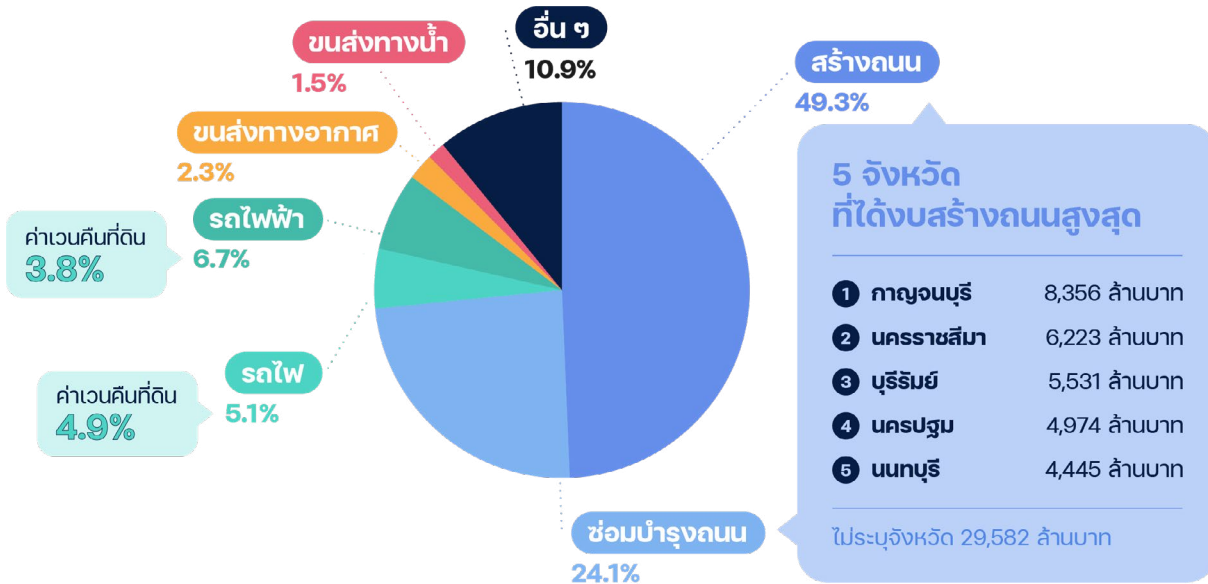
ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขันมีงบลงทุน 213,098 ล้านบาท ประกอบด้วยแผนงานย่อยในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยให้ธุรกิจไทยมีศักยภาพดีขึ้น เช่น แผนงานพัฒนาเกษตรมูลค่าเพิ่ม แผนงานพัฒนาการท่องเที่ยว และแผนงานพัฒนาคมนาคมและโลจิสติกส์ เป็นต้น

“ถนนเป็นโครงการหลักในการพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ โดยมีสัดส่วนถึงเกือบ 75% ขณะที่การลงทุนด้านรถไฟมีเพียง 11.8% ขนส่งทางอากาศ 2.3% และขนส่งทางน้ำ 1.5%”

งบลงทุนถนนสามารถแบ่งออกเป็นงบสร้างถนนใหม่ 100,873 ล้านบาท คิดเป็น 47.3% ในขณะที่งบประมาณปรับปรุงถนนและสะพานมีทั้งหมด 51,307 ล้านบาท หรือ 24.1% ดังแสดงในแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5

รายการลงทุนในยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

การลงทุนด้านรถไฟมีงบประมาณ 25,250 ล้านบาท หรือ 11.8% ของงบลงทุนในยุทธศาสตร์นี้ แบ่งเป็นงบลงทุนในโครงการรถไฟฟ้า 14,320 ล้านบาท คิดเป็น 6.7% โครงการรถไฟ 10,928 ล้านบาท คิดเป็น 5.1% แต่เมื่อดูรายละเอียดของงบลงทุนทางรางจะพบว่าส่วนใหญ่เป็นค่าเวนคืนที่ดิน ชดเชยอสังหาริมทรัพย์ หรือถอนสิ่งก่อสร้าง โดยเป็นของโครงการรถไฟฟ้า 8,077 ล้านบาท และรถไฟธรรมดา 10,386 ล้านบาท

ขณะเดียวกัน งบลงทุนสำหรับการขนส่งทางน้ำและอากาศมีมูลค่ารวมกันประมาณ 8,118 ล้านบาท คิดเป็น 3.8% โดยงบลงทุนหลักในการพัฒนาขนส่งทางน้ำประกอบด้วย การปรับปรุงท่าเรือ และการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำ ในขณะที่ รายการลงทุนขนส่งทางอากาศ

ประกอบด้วย อาคารที่พักผู้โดยสารตามสนามบิน และเครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด เป็นต้น

นอกจากที่งบลงทุนด้านขีดความสามารถในการแข่งขันจะลงกับถนนอย่างมาก การกระจายงบลงทุนถนนยังมีคำถามชวนสงสัย เนื่องจาก 5 อันดับจังหวัดที่มีงบลงทุนถนนลงไปมากที่สุด คือ กาญจนบุรี 8,356 ล้านบาท, นครราชสีมา 6,223 ล้านบาท, บุรีรัมย์ 5,531 ล้านบาท, นครปฐม 4,974 ล้านบาท, นนทบุรี 4,445 ล้านบาท โดยงบก่อสร้างถนนมักจะลงในจังหวัดใหญ่ ซึ่งมักมีโครงข่ายถนนที่ครอบคลุมอยู่แล้ว ในขณะที่บุรีรัมย์ได้งบประมาณสูงกว่าแนวโน้มปกติด้อยมาก กล่าวคือเป็นจังหวัดที่ไม่ได้มีรายชื่อหัวขบวน แต่กลับได้งบประมาณสูงเป็นอันดับ 3 ต่างจากจังหวัดอื่นๆ ที่มีระดับรายได้ต่อหัวใกล้เคียงกันเป็นอย่างมาก ดังแสดงในแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6

งบลงทุนด้านถนนในกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวใกล้เคียงกับบุรีรัมย์

จังหวัด	รายได้ต่อหัว (บาท)	อันดับรายได้	งบลงทุนถนน (ล้านบาท)	อันดับของงบลงทุนถนน
พัทลุง	77,516	62	2,020	23
ร้อยเอ็ด	76,333	63	2,514	17
บุรีรัมย์	76,038	64	5,531	3
ปัตตานี	75,778	65	853	60
อุบลราชธานี	74,408	66	1,533	38
กาฬสินธุ์	73,404	67	0	77

หมายเหตุ: งบลงทุนเกี่ยวกับถนนในแต่ละจังหวัดจำแนกคำนวณเฉพาะงบประมาณที่ระบุชื่อจังหวัดที่ทำการก่อสร้างชัดเจน ในขณะที่ยังมีงบลงทุนด้านถนนที่ไม่เขียนระบุจังหวัดไว้ 29,582 ล้านบาท

ที่มา 101 PUB คำนวณจากข้อมูลสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประจำปี 2563 และข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 94,108 ล้านบาท

สำหรับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยกลุ่มแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการกับปัญหามลพิษ หรือรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (climate change) ยุทธศาสตร์นี้มีงบลงทุนทั้งหมด 94,108 ล้านบาท

“งบลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม 86% ทุ่มไปที่การบริหารจัดการน้ำ และไม่ได้ลงทุนกับสิ่งแวดล้อมด้านอื่นมากนัก”

โดยมีงบก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำพร้อมอาคาร 38,222 ล้านบาท หรือ 40.6% ของงบลงทุนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ภายในกลุ่มนี้มีการลงทุนหลากหลายรายการ ตั้งแต่การขุดลอกก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ประตูหรืออุโมงค์ระบายน้ำ ทำนบดิน คันกันน้ำ ระบบส่งน้ำ ตลอดจนสิ่งก่อสร้างอื่นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำแต่ไม่ระบุรายละเอียดเป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีงบก่อสร้างหรือปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ 18,962 ล้านบาทหรือ 20.1% ที่ประกอบด้วย การก่อสร้างแหล่งน้ำที่ไม่มีสิ่งปลูกสร้างประกอบ ฝ่าย การขุดเจาะน้ำบาดาลเป็นต้น งบก่อสร้างหรือปรับปรุงระบบระบายน้ำ 14,287 ล้านบาทหรือ 15.2% ก่อสร้างหรือระบบส่งน้ำอีก 8,697 ล้านบาทหรือ 9.2% และยังมีงบฟื้นฟูแหล่งน้ำอีกเล็กน้อย

ในทางตรงข้าม รัฐบาลให้ความสำคัญในการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมประเภทอื่นน้อยมาก โดยมีการลงทุนกับเครื่องตรวจวัดสภาพอากาศ คุณภาพอากาศ หรือมลพิษรวมกัน 1,854 ล้านบาท หรือ 2.0% มีงบลงทุนสำหรับการบรรเทาสาธารณภัย 1,696 ล้านบาท หรือ 1.8% ที่ประกอบด้วยรถตรวจการณ์ รถดับเพลิง เฮลิคอปเตอร์ เป็นต้น ในยุทธศาสตร์ดังกล่าวยังมีการสร้างศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของธรรมชาติ 1,063 ล้านบาท เช่น โครงการสร้าง ‘พิพิธภัณฑ์องค์ความรู้เรื่องไม่มีค่า’ 623 ล้านบาท และ ‘พิพิธภัณฑ์พระบิดาแห่งฝนหลวง’ อีก 22 ล้านบาท เป็นต้น

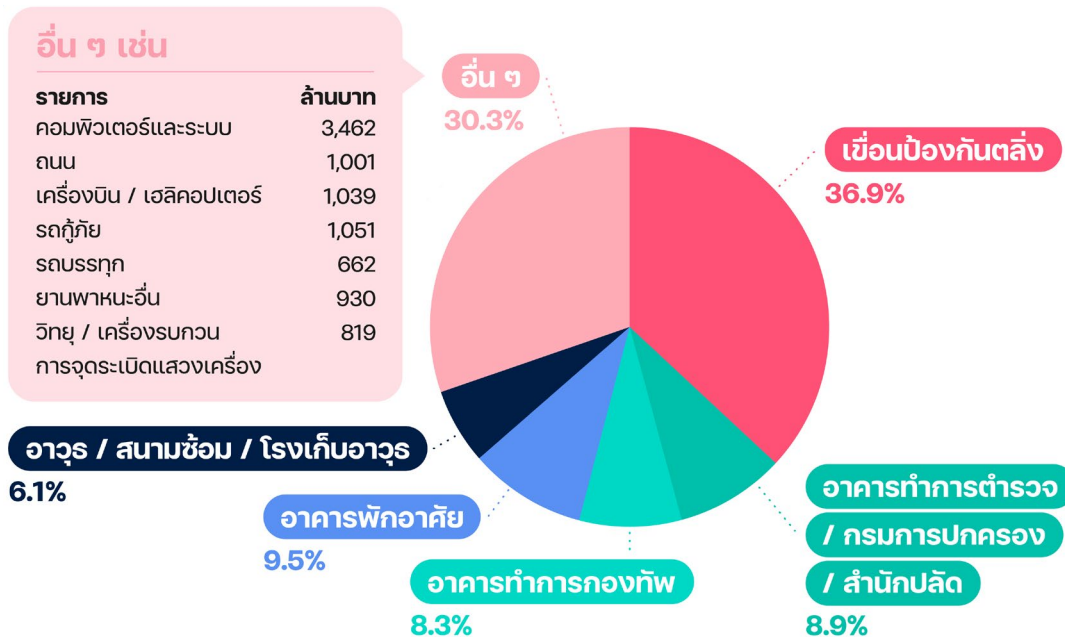
3. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 47,331 ล้านบาท

งบลงทุนด้านความมั่นคงมีทั้งหมด 47,331 ล้านบาท ครอบคลุมความมั่นคงทั้งภายในและภายนอก รวมถึงแผนงานการส่งเสริมสถาบันกษัตริย์ และการป้องกันสาธารณภัยอีกด้วย

“งบลงทุนด้านความมั่นคง 36.9% ลงทุนไปกับการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ประมาณ 26% ใช้ก่อสร้างอาคารและประมาณ 6% ลงทุนในอาวุธสนามซ้อม และโรงเก็บอาวุธ”

แผนภูมิที่ 7

รายการลงทุนในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

โดยเชื่อมกันตลิ่งบางรายการอยู่ในโครงการก่อสร้างเชื่อมเพื่อป้องกันการเสียดินแดน บางรายการอยู่ในโครงการป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำในประเทศ รองลงมาคืองบประมาณสำหรับอาคารทำการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการก่อสร้างปรับปรุงอาคารทำการของตำรวจ กรมการปกครอง และสำนักปลัด 4,115 ล้านบาท คิดเป็น 8.9%, อาคารทำการของกองทัพ (ไม่นับสนามฝึกซ้อมรบ) 3,909 ล้านบาท คิดเป็น 8.3%, อาคารพักอาศัยของทหาร ตำรวจ ตลอดจนหน่วยงานอื่นประมาณ 4,500 ล้านบาท คิดเป็น 9.5% (แผนภูมิที่ 7)

อาคารเก็บอาวุธ สนามซ้อม และอาวุธ ใช้งบลงทุนประมาณ 2,897 ล้านบาท คิดเป็น 6.1% อย่างไรก็ตาม งบประมาณด้านอาวุธส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้ถูกจัดเป็นงบลงทุน แม้จะเข้าตามนิยามของการจัดหาครุภัณฑ์ แต่อยู่ใน ‘งบรายจ่ายอื่น’ ที่พุ่งไปกับการฝึกซ้อมทหารและงบที่ไม่สามารถจำแนกได้ชัด เช่น งบฝึกซ้อมทหารซื้อ/ซ่อมอาวุธ 27,846 ล้านบาท งบผูกพันตามม.41 และงบลับประมาณ 18,000 ล้านบาท เป็นต้น ทั้งสองรายการอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ

ความมั่นคงรูปแบบอื่นมีสัดส่วนต่องบลงทุนน้อย แม้ว่าจะมีแผนงานด้านการบรรเทาสาธารณภัยอยู่ด้วย แต่การลงทุนเพื่อจัดหาครุภัณฑ์ประเภทต่างๆ มีจำนวน 1,051 ล้านบาท หรือ 2.2% ของการลงทุนตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง และแม้ว่าจะมีโครงการร่วมมือระหว่างกรมบรรเทาและป้องกันสาธารณภัยกับกองทัพบก ในการจัดหาเฮลิคอปเตอร์บรรเทาสาธารณภัย แต่ก็ใช้งบประมาณเพียง 279 ล้านบาท รวมเป็น 1,330 ล้านบาท หรือ 2.8% เท่านั้น⁵

4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 43,425 ล้านบาท

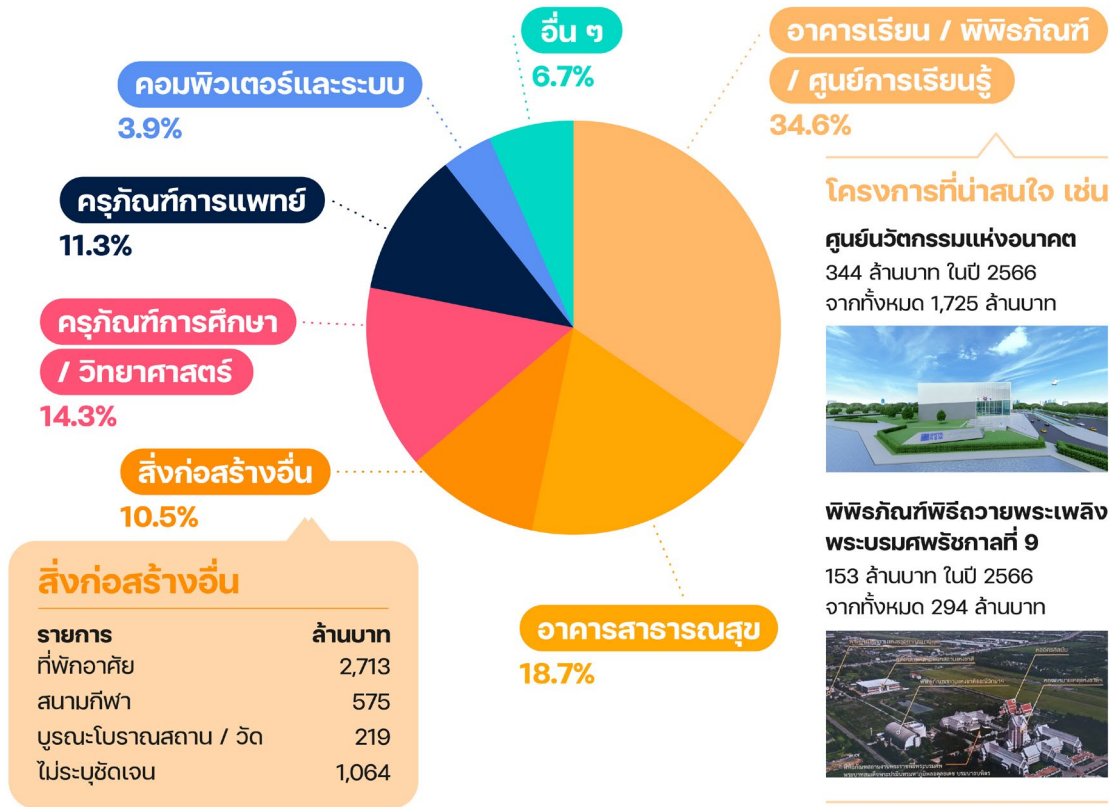
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ใช้งบลงทุนไว้ทั้งหมด 43,425 ล้านบาท ตามแผนงานพัฒนามนุษย์ในมิติต่างๆ เช่น การส่งเสริมการศึกษา สาธารณสุข กีฬา และค่านิยมและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยงบประมาณส่วนใหญ่ลงไปกับการส่งเสริมการศึกษาและสาธารณสุข

“งบลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ 63.6% เป็นงบพัฒนาอาคารสิ่งก่อสร้าง ขณะที่ 25.6% เป็นการจัดหาครุภัณฑ์ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และการแพทย์”

ตามแผนภูมิที่ 8 งบสิ่งก่อสร้างหลัก คือ การก่อสร้างหรือซ่อมอาคารเรียน พิพิธภัณฑสถาน หรือศูนย์การเรียนรู้ 15,005 ล้านบาท หรือคิดเป็น 34.6% ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่เป็นของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งก่อสร้างอาคารเรียนในหลายพื้นที่ งบก่อสร้างอีกส่วนคือการก่อสร้างปรับปรุงอาคารสาธารณสุข 8,103 ล้านบาท หรือ 18.7% สุดท้ายยังมีงบลงทุนสิ่งก่อสร้างอื่น 4,572 ล้านบาท หรือ 10.5% ซึ่งประกอบด้วยอาคารที่พักอาศัย 2,713 ล้านบาท (หอพักสำหรับนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการแพทย์), สนามกีฬา 575 ล้านบาท, บูรณะโบราณสถานหรือวัด 219 ล้านบาท

แผนภูมิที่ 8

รายการลงทุนในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

งบลงทุนของกลุ่มครุภัณฑ์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และการแพทย์ มีมูลค่า 11,141 ล้านบาท หรือ 25.6% ของงบลงทุนในยุทธศาสตร์นี้ โดยมีการตั้งงบประมาณเพื่อจัดหาครุภัณฑ์การศึกษาและวิทยาศาสตร์ 6,228 ล้านบาท หรือ 14.3% ประกอบด้วยชุดปฏิบัติการตามสถานฝึกสอนอาชีพ ชุดปฏิบัติการสำหรับการทดลองตามโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานรัฐที่ทำวิจัย เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในขณะที่มีการจัดหาครุภัณฑ์การแพทย์ (อุปกรณ์การแพทย์ หรือเตียงผ่าตัด) 4,912 ล้านบาท หรือ 11.3%

5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม 20,528 ล้านบาท

“งบลงทุนเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคสังคม กว่าครึ่งคือการสร้างและซ่อมถนน ไม่มีการลงทุนที่ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสังคมใหญ่ๆ”

ส่งงบลงทุน 434,400 ล้านบาท ปี 2566:
ลงทุนอะไรบ้าง? ตอบโจทย์ความท้าทายของไทยหรือไม่?

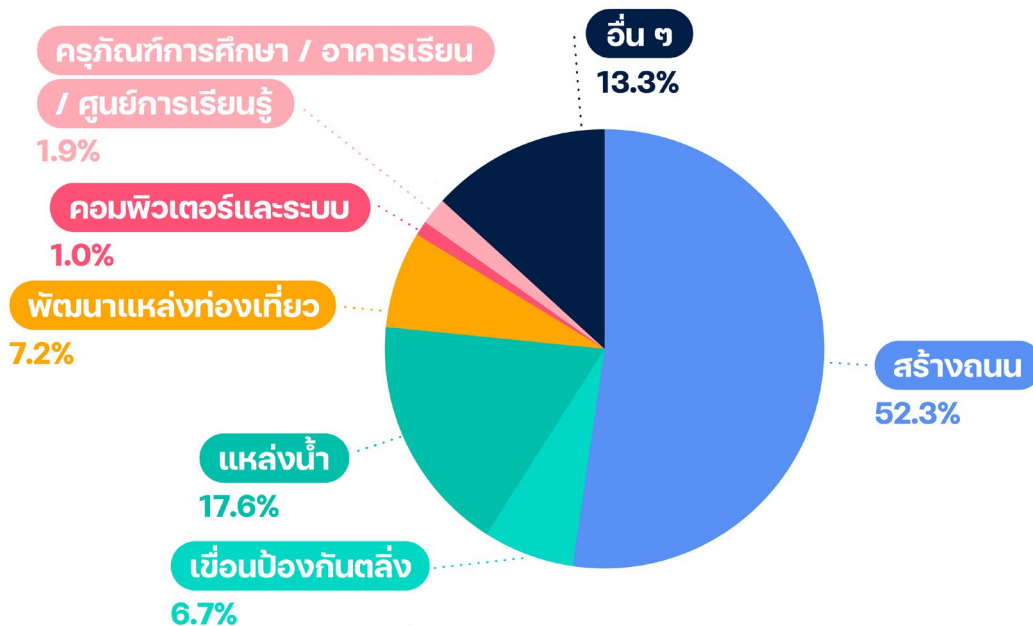

โดยงบสร้างถนนอยู่ภายใต้โครงการหลายโครงการ เช่น โครงการพัฒนาและส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวและบริการ โครงการเพิ่มขีดความสามารถด้านอุตสาหกรรมและการลงทุน เป็นต้น โดย 5 จังหวัดที่ใช้งบสร้าง/ซ่อมถนนมากที่สุด คือชลบุรี (506 ล้านบาท), อุตรดิตถ์ (355 ล้านบาท), ขอนแก่น (255 ล้านบาท), สุราษฎร์ธานี (244 ล้านบาท), และสมุทรปราการ (226 ล้านบาท)

ในยุทธศาสตร์นี้ มีงบลงทุนเกี่ยวกับแหล่งน้ำ 3,610 ล้านบาท หรือ 17.6% เพื่อช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงทรัพยากรน้ำได้มากยิ่งขึ้น การลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีมูลค่าราว 1,500 ล้านบาท หรือ 7.2% ของงบลงทุนในยุทธศาสตร์ดังกล่าว และมีโครงการที่น่าจับตามองคือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างตามแหล่งท่องเที่ยวซึ่งใช้งบประมาณมากถึง 277 ล้านบาท และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวลานคริสต์มาส จังหวัดเลย ด้วยงบประมาณ 41 ล้านบาท

แผนภูมิที่ 9

รายการลงทุนในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

โครงการที่น่าสนใจ เช่น

ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างตามแหล่งท่องเที่ยว

277
ล้านบาท

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวลานคริสต์มาส จ.เลย

41
ล้านบาท

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

6. ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ 15,877 ล้านบาท

“รัฐบาลตั้งงบประมาณพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ด้วยการสร้างหรือซ่อมสิ่งก่อสร้าง ไปเกินครึ่ง ขณะที่อีก 26.5% ใช้ไปกับการสั่งซื้อคอมพิวเตอร์และพัฒนาเว็บไซต์”

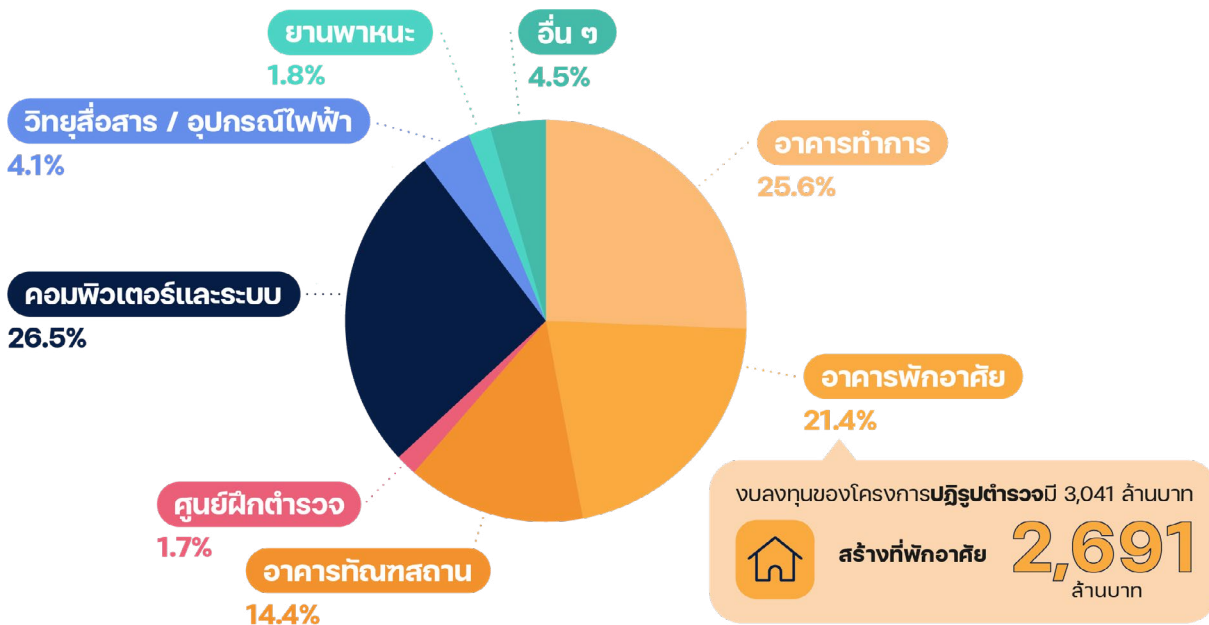
งบลงทุนกลุ่มอาคารและสิ่งก่อสร้างมีทั้งหมด 10,024 ล้านบาท หรือ 63% ประกอบ

ด้วยกลุ่มอาคารทำการของหน่วยงานรัฐ เช่น ที่ว่าการอำเภอ 4,072 ล้านบาท คิดเป็น 25.6% ที่พักอาศัย 3,398 ล้านบาท คิดเป็น 21.4% อาคารทัศนสถาน 2,282 ล้านบาท คิดเป็น 14.4%

ยุทธศาสตร์นี้มีโครงการที่น่าสนใจ คือ โครงการปฏิรูประบบงานตำรวจ ซึ่งทำอยู่แล้ว เป็นการก่อสร้างที่พักตำรวจ 2,691 ล้านบาทจากงบของโครงการที่รวมงบทุกประเภทแล้ว ทั้งหมด 3,781 ล้านบาทนอกจากนี้ยังมีงบลงทุนเครื่องคอมพิวเตอร์และเว็บไซต์เกี่ยวข้องกับการให้บริการจากภาครัฐ 4,211 ล้านบาท หรือ 26% (แผนภูมิที่ 10)

แผนภูมิที่ 10

รายการลงทุนในยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ที่มา

101 PUB คำนวณจากข้อมูลของ WeVis และพรรคก้าวไกล

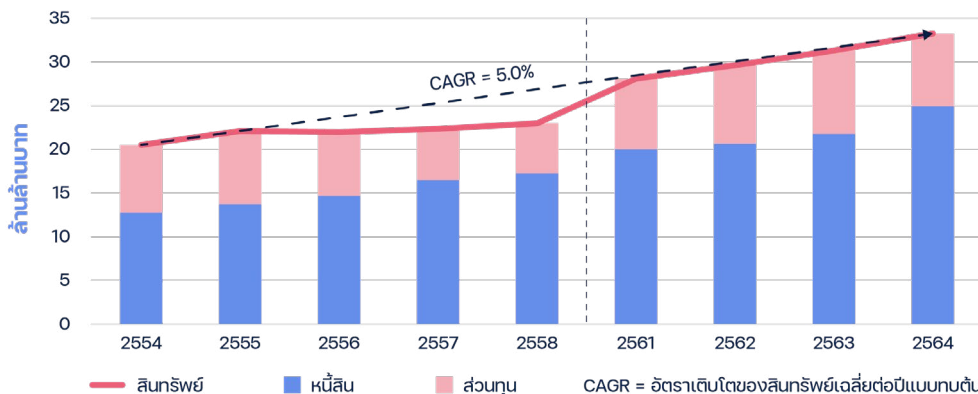
รัฐไทยขยายตัวมากแต่สร้างประโยชน์ได้น้อย

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาที่การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้ทำให้รัฐไทยขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วไปด้วย จากเดิมที่มีสินทรัพย์รวมของหน่วยงานรัฐทั้งหมดประมาณ 20 ล้านล้านบาท เมื่อปี 2554 ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 33 ล้านล้านบาทในปี 2564 เฉลี่ยแล้วสินทรัพย์ของภาครัฐไทย

เพิ่มขึ้นปีละ 5.0% ทบตัน (แผนภูมิที่ 11) โดยการขยายขนาดรัฐช่วงนี้มาจากการก่อหนี้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วยิ่งกว่าการเติบโตของสินทรัพย์ โดยสัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจาก 62% เป็น 75% ในเวลา 10 ปี (แผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 11

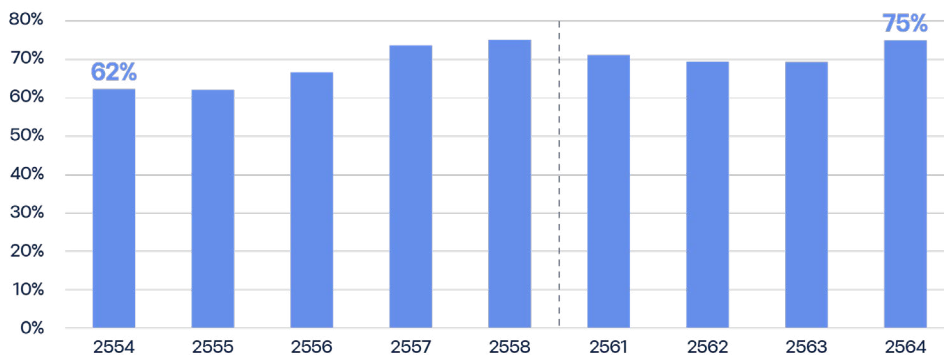
ปริมาณสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐไทย ปี พ.ศ.2554-2564

ที่มา
101 PUB รวบรวมข้อมูล
จากกรมบัญชีกลาง

แผนภูมิที่ 12

สัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของรัฐไทย ปี พ.ศ.2554-2564

ที่มา
101 PUB รวบรวมข้อมูล
จากกรมบัญชีกลาง

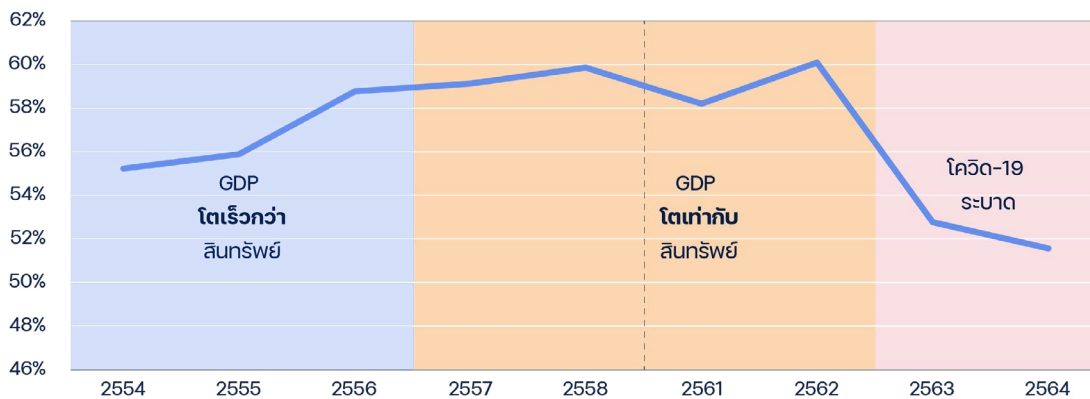
การขยายตัวของภาครัฐรวมถึงการก่อหนี้ไม่ได้เป็นปัญหาในตัวเอง เนื่องจากว่ารัฐในโลกกำลังพัฒนาอย่างไทย มีปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไขจำนวนมาก และยังมีระดับการลงทุนที่ไม่สูงเท่ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว การขยายตัวของรัฐสามารถนำมาซึ่งบริการสาธารณะ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ต้นทุนในการดำเนินชีวิตและธุรกิจลดลง ตลอดจนเป็นการสร้างขีดความสามารถ

ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่จะเป็นผลตอบแทนกลับมาหารัฐในระยะยาวผ่านการจัดเก็บภาษีในเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้รัฐมีเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาว และมีพื้นที่ทางการคลังมากพอที่จะดำเนินนโยบายขนาดใหญ่อื่นที่สำคัญ โดยเฉพาะรัฐสวัสดิการแก่ประชาชน

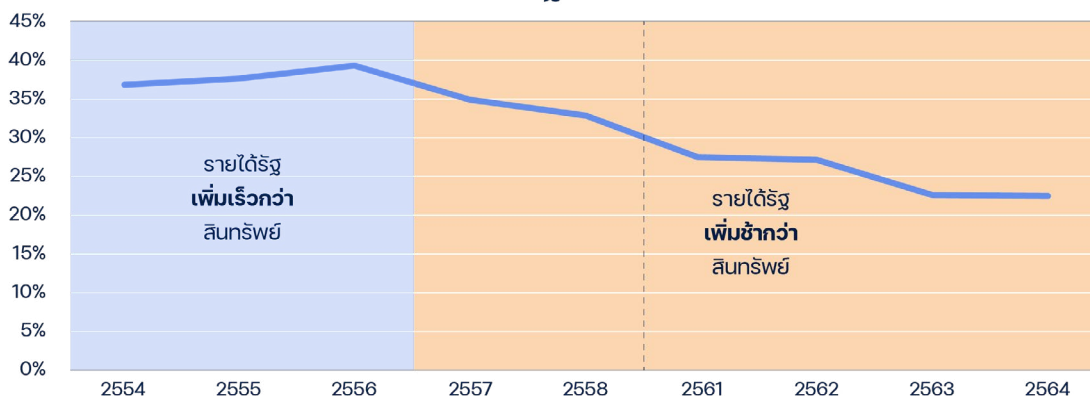
แผนภูมิที่ 13

สัดส่วนของ Nominal GDP ต่อสินทรัพย์ และรายได้รวมภาครัฐต่อสินทรัพย์ ปี พ.ศ.2554-2564

สัดส่วน Nominal GDP ต่อปริมาณสินทรัพย์

สัดส่วนรายได้ของรัฐต่อปริมาณสินทรัพย์

หมายเหตุ: รายได้ของรัฐหมายถึงรายได้ของรัฐบาลกลาง รัฐวิสาหกิจ และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีทั้งรายได้จากภาษีและนอกภาษี

ที่มา
101 PUB รวบรวมข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง และธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: ปี 2559 เอกสารไม่ระบุใน
ส่วนของรัฐบาลรวม ปี 2560 ไม่มีข้อมูล

“การลงทุนของไทย เริ่มให้ผลตอบแทนน้อยมาตั้งแต่ปี 2557 กึ่งต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และรายได้โดยรวมของรัฐ”

จากที่เดิมในช่วงปี 2553–2556 เศรษฐกิจของไทยและรายได้รวมของรัฐมีการเติบโตอย่างรวดเร็วกว่าสินทรัพย์โดยรวมของประเทศ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าการลงทุนของรัฐไทยในอดีตสามารถช่วยสร้างผลตอบแทนกลับมาต่อเศรษฐกิจประเทศและรายได้ของรัฐตามแผนภูมิที่ 13

แต่หลังจากนั้น ผลตอบแทนลงทุนของไทยเริ่มหยุดนิ่งเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจโดยรวม และลดลงเมื่อเทียบกับรายได้ของรัฐโดยรวม โดยเฉพาะรายได้ของรัฐที่สัดส่วนต่อสินทรัพย์ลดลงอย่างรวดเร็วจาก 39% ในปี 2556 เหลือเพียง 22% ในปี 2564

แน่นอนว่าภารกิจของรัฐควรต้องรับผิดชอบต่อประเด็นอื่น และไม่ได้มีหน้าที่สร้างผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดด้านพัฒนาการทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาก็ยังไม่ได้มีพัฒนาการที่เด่นชัด หมายความว่า การลงทุนของรัฐยังไม่สามารถตอบโจทย์ความท้าทายในมิติเหล่านี้ด้วย

ปริศนากทางการลงทุน สู่การแก้ปัญหาคอขวด ของประเทศ

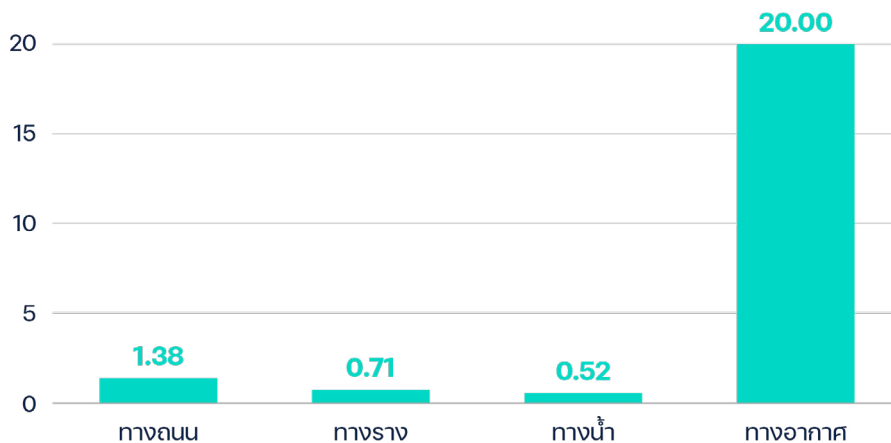
การลงทุนของไทยที่ผ่านมาเน้นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะถนน โครงสร้างการจัดการน้ำ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง แต่การมีโครงสร้างพื้นฐานมาก ไม่ได้แปลว่ารัฐจะสามารถให้บริการสาธารณะที่ดีได้เสมอไป เพราะในการใช้ชีวิตตลอดจนการดำเนินธุรกิจ ต้องการปัจจัยที่หลากหลายไปกว่าสิ่งที่เน้นลงทุนอยู่ ในมุมมองเศรษฐศาสตร์นั้น การลงทุนเพิ่มปัจจัยการผลิตเดิมมากๆ จะต้องเผชิญกับผลตอบแทนที่ลดลง และมักจะมีปัจจัยบางอย่างที่ขาดแคลนจนเป็นคอขวด (Binding Constraints) ที่หากแก้ไขได้ก็จะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพอย่างมาก⁶

ตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นได้ชัดเจนคือ ‘การพัฒนาโครงข่ายถนน’ กับ ‘การพัฒนาระบบการขนส่ง’ ซึ่งแม้จะมีความคล้ายคลึงกันอยู่ แต่ไม่ได้เป็นสิ่งเดียวกันเสมอไป เพราะการมีโครงข่ายถนนที่ครอบคลุมและมีคุณภาพสามารถช่วยให้เกิดการเดินทางและขนส่งทางถนนได้ แต่ไม่อาจลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ได้มาก เพราะต้นทุนการขนส่งทางถนนยังคงสูงกว่าต้นทุนการขนส่งทางรางเกือบ 2 เท่าตัว และสูงกว่าการขนส่งทางน้ำกว่า 3 เท่าตัว (แผนภูมิที่ 14)

แผนภูมิที่ 14

ต้นทุนการขนส่งสินค้า เปรียบเทียบรูปแบบการขนส่งแต่ละประเภท

ต้นทุนการขนส่ง (บาท/ตัน-กิโลเมตร)

ที่มา

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งจราจร (สนข.) ข้อมูลล่าสุดปี พ.ศ.2562

สินค้าที่มีส่วนต่างไม่มากและน่าเสียได้ง่าย อย่างเช่น ผลิตภัณฑ์การเกษตร จะมีความอ่อนไหวต่อต้นทุนค่าขนส่งอย่างมาก โดยการขาดระบบรางที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สินค้าเกษตรของไทยไม่อาจเติบโตได้อย่างเต็มที่ ทั้งในประเทศและการส่งออก ในทำนองเดียวกัน การขาดแคลนขนส่งสาธารณะเชื่อมเมืองและภายในเมืองทำให้ต้นทุนการเดินทางและการเคลื่อนย้ายของแรงงานสูงเกินควร

ประเทศไทยยังกำลังเผชิญกับความท้าทายใหญ่หลายประการ ที่รัฐไทยยังขาดความพร้อมในการรับมือ เช่น ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทางสภาพอากาศรุนแรงเป็นอันดับ 9 ของโลก⁷ ประเทศไทยมีวันที่อากาศดี ค่าฝุ่นไม่เกินมาตรฐาน อยู่ไม่ถึง 100 วันในแต่ละปี⁸ ตลอดจนการที่ทุนทางธรรมชาติของประเทศไทยถดถอย

ลงอย่างรวดเร็ว⁹ ซึ่งไทยควรต้องลงทุนด้านการตรวจวัดคุณภาพ และเครื่องมือและนวัตกรรมในการดูแลสภาพแวดล้อมที่ครบถ้วนรอบด้านมากขึ้น

ในโลกใหม่ที่กำลังเข้าสู่ความเป็นดิจิทัลและการศึกษาแบบเดิมเริ่มไม่ตอบโจทย์ต่อการพัฒนาแรงงานสำหรับอนาคต ประเทศไทยยังคงลงทุนกับการสร้างอาคารเรียนสำหรับโรงเรียนเป็นหลักแน่นอนว่ามีหลายโรงเรียนที่ยังขาดความพร้อมด้านสถานที่ แต่ทิศทางการลงทุนจะต้องเริ่มปรับเปลี่ยนไปสู่การเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะคอมพิวเตอร์และควรเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น การลงทุนด้านการศึกษาคงต้องเตรียมพร้อมให้นักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการที่เอื้อต่อพัฒนาการมากยิ่งขึ้น และควรลงทุนเพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้นอกห้องเรียน ทำให้เป็น

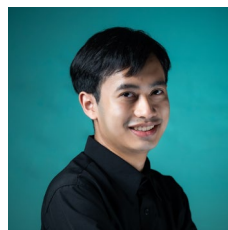
ส่งงบลงทุน 434,400 ล้านบาท ปี 2566:
ลงทุนอะไรบ้าง? ตอบโจทย์ความท้าทายของไทยหรือไม่?

ประเทศแห่งการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถหาความรู้เพิ่มเติม ได้ทันกับความก้าวหน้าระดับโลกที่รวดเร็ว

ขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังมีสินทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่อยู่เป็นจำนวนมาก อย่างเช่น อาคารที่ทำการเก่าของรัฐ หรือครุภัณฑ์

ที่ไม่ได้ถูกใช้งานแล้ว ซึ่งสินทรัพย์เหล่านี้ทำให้รัฐมีภาระในการเก็บรักษา กลายเป็นต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับใคร สินทรัพย์เหล่านี้จึงควรได้รับการประเมินและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์โดยเร็วที่สุด โดยสามารถใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ละแวกใกล้เคียง เพื่อให้การใช้งานตอบโจทย์ต่อความต้องการของประชาชน

ผู้วิจัยหลัก

กษิต์เดช คำพูน

ติดต่อ

gun11458@gmail.com

contact.101pub@gmail.com

นักวิจัยนโยบายสาธารณะ 101 PUB ผู้มีความสนใจในคณิตศาสตร์และสถิติ รักในการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เชื่อมั่นในศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจสังคมให้มากยิ่งขึ้น

เชิงอรรถ

1. ผู้เขียนประมวลผลจากข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2566 ที่ถูกแปลงเป็นตารางข้อมูลเอ็กเซลโดย WeVis และพรรคก้าวไกล รายการงบลงทุนทั้งหมดในปีงบประมาณ 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 14,760 รายการ จำแนกอยู่ใน 61 แผนงาน ผู้เขียนจัดกลุ่มแผนงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ 6 ด้านตามที่ปรากฏในงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2566 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการวิเคราะห์เป้าหมายของการลงทุน จากนั้นผู้เขียนกำหนดคำสำคัญที่ใช้ค้นหาในรายละเอียดของงบประมาณ ซึ่งพยายามให้ครอบคลุมด้านความหลากหลายของคำที่ใช้ ตลอดจนการสะกดคำผิดจากการแปลงข้อมูล เพื่อนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ของรายการใช้จ่าย เช่น ถนน อาคาร อ่างเก็บน้ำ คอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ในกรณีที่คำอธิบายไม่ชัดเจน ผู้เขียนพิจารณางบประมาณเหล่านั้นเทียบกับหมวดหมู่ค่าใช้จ่ายย่อยตามที่ระบุในรายการงบประมาณ ตลอดจนชื่อโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดที่สุด

2. งบลงทุน 57,940 ล้านบาทในงบกลางปรากฏในเอกสารงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2566 แต่ในเอกสารงบประมาณฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เล่มที่ 1 ไม่ได้ระบุชัดเจนว่างบก้อนใดเป็นงบลงทุน

3. สำนักงบประมาณ. 2565. งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.

4. จากข้อมูลของ World Bank พบว่าประเทศไทยมีโครงข่ายถนนที่มีคุณภาพค่อนข้างดีเมื่อเทียบกับระดับการพัฒนา ในขณะที่คุณภาพการขนส่งทางรางและน้ำยังไม่ดีนัก จนทำให้มีต้นทุนโลจิสติกส์เฉลี่ยที่ยังคงสูงอยู่ https://govdata360.worldbank.org/indicators/hb16043d6?country=BRA&indicator=41362&viz=line_chart&years=2017,2019

5. โครงการร่วมมือระหว่างกรมบรรเทาและป้องกันสาธารณภัยกับกองทัพก ในการจัดหาอากาศยานปีกหมุน (helicopter) เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาสาธารณภัย เป็นโครงการที่เป็นงบประมาณทั้งสิ้น 1,862 ล้านบาท

6. Hausmann, Rodrik, Velasco. 2005. Growth Diagnostics.

7. Climate Risk Index จัดทำโดย German Watch

8. ข้อมูลคุณภาพอากาศย้อนหลัง กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ

9. United Nations Environment Programme. 2018. Inclusive Wealth Report

101 PUB หรือ 101 Public Policy Think Tank - ศูนย์ความรู้นโยบายสาธารณะ
เพื่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งทำงานวิจัยด้านนโยบายสาธารณะไทยในบริบทโลกใหม่
เราทำงานวิเคราะห์ ออกแบบ ขับเคลื่อน และสื่อสารนโยบายสาธารณะ บนฐาน
วิชาการ ฐานการพัฒนา และฐานประชาธิปไตย

 www.101pub.org

 101PUB

 @101_PUB

 @101_pub

 contact.101pub@gmail.com